

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY
Katedra účtovníctva a audítorstva

ZACHOVANIE A RAST MAJETKOVEJ PODSTATY AKO RELEVANTNÝ
NÁSTROJ TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA PODNIKU

RETENTION AND DEVELOPMENT OF BUSINESS PROPERTY OF
COMPANY AS A RELEVANT TOOL FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

ZBORNÍK VEDECKÝCH STATÍ

Vydavateľstvo EKONÓM
Bratislava 2018

ISBN 978-80-225-4477-1

Zborník bol vydaný ako výstup z riešenia projektu Vedeckej grantovej agentúry MŠ SR a Slovenskej akadémie vied (VEGA) č. 1/0512/16 (2016-2018) „Zachovanie a rast majetkovej podstaty ako relevantný nástroj trvalo udržateľného rozvoja podniku“.

Zostavovateľ: doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD., katedra účtovníctva a audítorstva, Fakulta hospodárskej informatiky, Ekonomická univerzita v Bratislave

Recenzenti:

Ing. Nina Bočková, Ph.D., Fakulta podnikateľská,
Vysoké učení technické v Brně
prof. Ing. Miloš Tumpach, PhD., Fakulta hospodárskej informatiky,
Ekonomická univerzita v Bratislave

Vydavateľ:

Ekonomická univerzita v Bratislave
Vydavateľstvo EKONÓM
Dolhozemská cesta 1
852 35 Bratislava

Rok vydania: 2018

© Copyright: Authors of the papers

ISBN 978-80-225-4477-1

Predslov

Trvalo udržateľný rozvoj je v posledných rokoch priamo alebo nepriamo nosnou myšlienkou takmer všetkých spoločenských vedných disciplín, ekonomické vedy nevyimajúc. V súlade s ňou je preto aj v ekonomickej oblasti smerovaný nielen výskum, ale aj prijímanie legislatívnych úprav týkajúcich sa podnikateľského prostredia vo všetkých jeho aspektoch. Ekonomická stránka jednotlivých prvkov ekonomického prostredia sa už nepovažuje za jedinú stránku, ktorú je potrebné zohľadniť pri vyhodnocovaní situácie podnikateľského či podnikateľského subjektu, kraja, štátu, spoločnosti štátov. Za najmenší samostatný ekonomický prvok v spoločnosti, schopný produkovať merateľné výkony a pridanú hodnotu možno považovať podnikateľský subjekt. Napriek stále pretrvávajúcej definícii podnikania v Obchodnom zákonníku a Živnostenskom zákone v SR, ako sústavnej činnosti vykonávanej samostatne vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku, stále viac sa do popredia hodnotenia úspešnosti podnikania dostávajú všetky aspekty spoločenskej zodpovednosti podnikania (CSR), ktoré podporujú trvalo udržateľný rozvoj podnikateľského subjektu, teda ekonomický, sociálny a environmentálny. Úspešný podnikateľ dokáže optimálne zladiť všetky tieto aspekty, napriek tomu, že niektoré z nich pôsobia vo vzájomnom protiklade, teda úspech v jednom z nich môže spôsobovať negatívny vplyv na druhý z nich. Najčastejšie sa väčší dôraz na sociálny a environmentálny aspekt podnikania môže prejavovať v čiastočnom zhoršení v ekonomickom aspekte. Preto je dôležité riešiť otázky súvisiace s optimálnym nastavením podnikateľských modelov a podnikateľského prostredia tak, aby dlhodobý synergický smerovali k trvalo udržateľnému rozvoju podniku.

Vo všetkých aspektoch spoločenskej zodpovednosti podnikania však zohráva dôležitú úlohu majetková podstata podnikateľského subjektu a preto riešenie vznikajúcich súvisiacich otázok výskumníkmi z SR aj ČR vo vedeckých statiach, zborníka je prínosom k riešeniu projektu vedeckej grantovej agentúry MŠ SR a Slovenskej akadémie vied (VEGA) č. 1/0512/16 (2016-2018) „Zachovanie a rast majetkovej podstaty ako relevantný nástroj trvalo udržateľného rozvoja podniku“, z ktorej je vydanie zborníka financované.

Bratislava 2018

doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD.

OBSAH

Predslov	4
Anna Baštincová	
Vplyv zdanenia zisku a podielov na zisku (dividend) na ekonomické rozhodovanie podniku	5
Renáta Hornická	
Majetková podstata skupiny podnikov prezentovaná v konsolidovanej účtovnej závierke	14
Robert Jurka, Jaroslava Roubíčková	
Corporate governance a udržateľný rozvoj podniku	25
Iveta Košovská	
Vlastné imanie ako meradlo zisťovania majetkovej podstaty podniku	35
Zuzana Kubaščíková	
Analýza zlatých pravidiel financovania vo vzťahu k zachovaniu majetkovej podstaty podniku	43
Kornélia Lovciová	
Európska akciová spoločnosť (SE) ako fenomén trvalo udržateľného rozvoja	51
Denisa Oriskóová	
Zachovanie a rast majetkovej podstaty v európskych akciových spoločnostiach v Slovenskej republike	62
Renáta Pakšiová	
Komparatívna analýza požiadaviek na vykazovanie a zverejňovanie nefinančných informácií podľa smerníc Európskej únie a právnej úpravy v Slovenskej republike v kontexte trvalej udržateľnosti	73
Jaroslava Roubíčková, Václav Černý	
Vykazovanie a prezentácia pohľadávok a záväzků v cizí měně a jejich možný dopad na majetkovou podstatu podniku	89

Komparatívna analýza požiadaviek na vykazovanie a zverejňovanie nefinančných informácií podľa smernice Európskej únie a právnej úpravy v Slovenskej republike v kontexte trvalej udržateľnosti

Renáta Pakšiová¹

¹ doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD.
Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta hospodárskej informatiky, Katedra účtovníctva a audítorskta
Dolnozemská cesta, 1/b, 852 35 Bratislava, Slovenská republika
E-mail: renata.paksiova@euba.sk

Abstrakt:

Vykazovanie a zverejňovanie finančných aj nefinančných informácií je vysoko aktuálna téma. Nielen OSN a Európska únia sa zaoberá otázkami udržateľnosti v environmentálnej, sociálnej a ekonomickej oblasti, ale aj Slovenská republika postupne nastavuje právny rámec pre vykazovanie súvisiacich informácií v súlade s verným a pravdivým obrazom o podnikateľskom subjekte. V súčasnosti sa tento neobmedzuje iba na finančnú situáciu subjektu, ale rozširuje sa aj o obraz jeho vplyvu na spoločenské prostredie, ktoré sa týka tak životného prostredia ako aj sociálneho prostredia v ktorom pôsobí. Prehľaduje sa celospoločenský postoj k podnikateľskému subjektu, ktorý bol prvotne zriadený za účelom dosahovania zisku. Používateľ informácií o subjekte zaujíma celkový pohľad vo všetkých dostupných aspektoch hodnotenia v spoločenskom prostredí jeho pôsobenia, práve preto je nadviazovanie štandardizovaných spôsobov vykazovania tak finančných ako aj nefinančných informácií dôležité nielen v súčasnosti, ale aj v najbližšej budúcnosti. Cieľom tejto vedeckej štátie je komparatívna analýza požiadaviek na vykazovanie a zverejňovanie nefinančných informácií podľa smernice Európskej únie a právnej úpravy v Slovenskej republike v kontexte trvalej udržateľnosti.

Kľúčové slová:

Nefinančné informácie, vykazovanie, zverejňovanie, smernice Európskej únie, právna úprava v Slovenskej republike.

JEL kódy:

D21, D23, K32, M00, M14

1 Úvod

V súčasnosti je vykazovanie a zverejňovanie nielen finančných, ale aj nefinančných informácií vysoko aktuálna problematika. Záujem zainteresovaných strán, ako používateľov informácií o podnikateľskom subjekte pri rozhodovaní, sa neobmedzuje iba na finančnú situáciu subjektu, ale rozširuje sa aj o obraz jeho vplyvu na spoločenské prostredie, ktoré sa týka tak životného prostredia ako aj sociálneho prostredia, v ktorom pôsobí. S uvedením si obmedzenosti neobnoviteľných prírodných aj sociálnych zdrojov sa pre spoločnosť nefinančná situácia podnikateľa stáva rovnako dôležitá ako jeho finančná situácia. Prehľaduje sa dlho zaužívaný celospoločenský postoj k podnikateľskému subjektu, ktorý bol prvotne zriadený za účelom dosahovania zisku. Zainteresované strany už nezažívajú iba súčasnú finančnú situáciu podniku, ale zaujíma ich jeho celkový obraz vo všetkých dostupných aspektoch hodnotenia v spoločenskom prostredí jeho pôsobenia v kontexte trvalej udržateľnosti. Preto je nadviazovanie štandardizovaných spôsobov vykazovania, tak finančných ako aj nefinančných informácií dôležité nielen v súčasnosti, ale zostane aj v najbližšej budúcnosti. Cieľom tejto vedeckej štátie je komparatívna analýza požiadaviek na vykazovanie a zverejňovanie nefinančných informácií podľa smernice Európskej únie a právnej úpravy v Slovenskej republike v kontexte trvalej udržateľnosti.

1.1 Historický náhľad na chápanie trvalej udržateľnosti

Problématica klimatických, sociálnych, spoločenských, hospodárskych a finančných zmien je dlhodobejšie riešená v celosvetovom meradle. Síce sa väčšinou nedarí problémom vznikajúcim v súvislosti s týmito zmenami úplne predchádzať, ale postupne sa nastavujú systémy a nástroje na detekciu a kontrolu rizík s nimi súvisiacich.

Pojem udržateľný rozvoj sa začal používať začiatkom 70-tych rokov najmä v súvislosti s poznatkom, že akýkoľvek nekontrolovateľný rast (populácie, výroby, spotreby, znečistenia a pod.) je neudržateľný v prostredí obmedzených zdrojov, predovšetkým prírodných, sociálnych a ekonomických. (Peters a Wagner, 2015) Svetový záujem o životné prostredie a rozvoj možno detekovať už v záverech zo Štokholmskej konferencie OSN o ľudskom rozvoji z roku 1972. V nadväznosti na to bola v roku 1983 zriadená Komisia pre životné prostredie a rozvoj (World Commission on Environment and Development - WCED) v pôsobnosti OSN, ktorá v roku 1987 v Brundtlandovej správe „Naša spoločná budúcnosť“ začala novú éru sociálne a environmentálne trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a stanovila prvú definíciu trvalo udržateľného rozvoja: „rozvoj, ktorý naplňuje potreby súčasnej generácie bez ohrozenia možnosti budúcich generácií naplniť svoje vlastné potreby“ a stanovila jeho tri piliere: ekonomický, sociálny a environmentálny. Podporu trvalo udržateľného rozvoja deklarovala Konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji – „Summit Zeme“ (United Nations Conference on Environment and Development - UNCED) v Rio de Janeiro v roku 1992, na ktorej boli prijaté 4 zásadné dokumenty: Riešajúca dohoda o klimatických zmenách a AGENDA 21 - 40 kapitol, tvoriace základné východisko pre vypracovanie stratégie „Trvalo udržateľného rozvoja“ na všetkých úrovniach. Podľa odporúčania OSN, do konca roku 2002 mali jej členské štáty vypracovať a schváliť národné stratégie trvalo udržateľného rozvoja. Slovenská republika schválila dokument „Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky“ formou uznesenia vlády SR č. 978/2001 dňa 10. októbra 2001. Boli v nej deklarované dva hlavné ciele: zníženie podielu využívania neobnoviteľných prírodných zdrojov pri racionálnom využívaní obnoviteľných zdrojov a zníženie environmentálneho zaťaženia prostredia. (Pakšiová, 2017a, 2017b) Najnovšie sa OSN problematikou zaoberala v septembri 2015 na mimoriadnom samite v New Yorku, kedy schválila dokument - premena nášho sveta: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj obsahuje na obdobie rokov 2015 - 2030 pre krajiny sveta 17 základných cieľov a 169 súvisiacich čiastkových cieľov, ktoré zohľadňujú sociálny, environmentálny aj ekonomický aspekt trvalo udržateľného rozvoja. (Pakšiová a kol., 2017a)

1.2 Historický náhľad na vykazovanie a zverejňovanie nefinančných informácií v kontexte trvalej udržateľnosti podniku

Dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti nie je možné bez participácie podnikateľského sektora. Uplatňovanie spoločenskej zodpovednosti podnikmi, ktoré vo veľkej miere ovplyvňujú ekonomické, spoločenské, ekologické aj sociálne zložky prostredia v ktorom pôsobia, patrí k základným predpokladom trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti ako celku. Spoločenská zodpovednosť podnikov (CSR) sa prenáša v podnikaní do obchodného modelu, ktorý sa zameriava nielen na dosiahnutie zisku z podnikania, ale na podnikovú samoreguláciu v oblasti sociálnej aj ekologickej (Peters a kol., 2014; Horváth, 2017a). Cieľom takého zodpovedného podnikania je, okrem iného, aj zvyšovať dlhodobý zisk prostredníctvom pozitívnych interaktívnych vzťahov s verejnosťou, vysokými etickými štandardmi na zníženie podnikateľského a právneho rizika a dôverou akcionárov prevzatím zodpovednosti za konanie podniku (Pakšiová a Kršková, 2014; Peters a kol., 2015; Turečková, 2015). Ku komplexným informáciám o podniku patria aj informácie o investíciách do vedy a výskumu (Bočková, 2015), ktoré v dnešnej dobe hýbu spoločenským pokrokom (Baštinová, 2015) a podporujú spoločensky zodpovedné podnikanie. Hlásenie sa podnikateľských subjektov k spoločensky zodpovednému podnikaniu však nemôže zostať iba marketingový nástroj, ale musí byť prvotnou filozofiou podnikania.

V Európskej únii je CSR jedným zo základných cieľov stratégie Európa 2020 (Európska komisia, 2016) a prispieva k splneniu cieľov zmluvy o Európskej únii, ktoré sa týkajú trvalo udržateľného rozvoja. Európska komisia spolupracuje s riadiacimi orgánmi v krajinách a regiónoch EÚ s cieľom podporovať inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast. (Pakšiová a kol., 2017b) v kontexte jednotného vnútorného trhu a súťaže na ňom (MacGregor Pelikánová, 2017).

Právna úprava EÚ v súčasnosti vyžaduje, aby veľké spoločnosti zverejňovali aj určité informácie o spôsobe akým fungujú a riadia sociálne a environmentálne vyzvy. To pomáha investorom, spotrebiteľom, tvorcami politik a ostatným zainteresovaným stranám zhodnotiť nefinančnú výkonnosť veľkých spoločností a nabáda tieto spoločnosti, aby vyvinuli zodpovedný prístup k podnikaniu. (Európska komisia, 2017) Vykazovanie finančných a nefinančných informácií poskytuje akcionárom a iným zainteresovaným stranám zmysluplný a komplexný pohľad na postavenie a výkonnosť podnikov. (Horváth a kol., 2017b) Vykazovanie finančných a nefinančných informácií v EÚ je upravené predovšetkým smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ (EUR-LEX, 2017b): Zverejňovanie konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ (EUR-LEX, 2017b): Zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami. (EUR-LEX, 2017a).

Vývoj právneho rámca vykazovania nefinančných informácií v SR je v časovom aj vecnom súlade s požiadavkami EÚ a legislatívnym rámcom platným v Európskej únii. V SR je vykazovanie finančných a nefinančných informácií upravené zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Národná rada SR dňa 6. mája 2015 schválila zákon č. 130/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z. n. p. V novelizovanej tretej časti zákona o účtovníctve sa v § 20 Výročná správa menia niektoré ustanovenia týkajúce sa povinných informácií v jej obsahových a dopĺňajú sa povinnosti niektorých účtovných jednotiek - subjektov verejného záujmu, zverejňovať informácie vo výročnej správe a iných správach z dôvodu spoločenskej zodpovednosti týchto účtovných jednotiek. Tieto ustanovenia sa novelizovali za účelom zapracovania ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú sa smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a zapracovania ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami. Novelizované ustanovenia o výročnej správe a súvisiacich správach nadobudli účinnosť 1. januára 2016 a niektoré 1. januára 2017.

2 Metodológia a dáta

Predmetom skúmania v tejto vedeckej stati sú požiadavky na vykazovanie stanovené smernicami Európskej únie a právnou úpravou Slovenskej republiky účinnými k 1. januáru 2018. Vzhľadom na predmet skúmania, základnou metódou skúmania vo vedeckej stati bude komparatívna analýza požiadaviek stanovených zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ako jediného právneho predpisu upravujúceho vykazovanie nefinančných informácií v SR a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ: Zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov), pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami. Teoretická analýza bude uskutočnená na základe dostupných publikačných zdrojov a platných právnych úprav v SR a v EÚ.

Vzhľadom k rozsahu vedeckej state sme sa pri komparácii venovali ustanoveniam týkajúcich sa individuálnych účtovných jednotiek (podnikov) a nie skupiny podnikov.

Predmetom komparácie tiež neboli ustanovenia týkajúce Zákona o obchodnom registri č. 530/2003 Z. z. a Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, v ktorých sa o zverejňovaní nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami tiež pojednáva.

3 Výsledky a diskusia

V nasledujúcej časti vedeckej state sa zameriame na komparatívnu analýzu niektorých dôležitých ustanovení týkajúcich sa vykazovania nefinančných informácií podľa smerníc Európskej únie a právnej úpravy v Slovenskej republike, konkrétne ustanovení Smernice č. 2013/34/EÚ v znení neskorších predpisov (predovšetkým novely 2014/95/EÚ, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami) a Zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov k 1. januáru 2018 týkajúcich sa zverejňovania nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi.

3.1 Triedenie podnikov do veľkostných skupín

V tabuľke 1 je porovnanie triediacich kritérií podnikov do veľkostných kategórií podľa Smernice 2013/34/EÚ a Zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení k 1. januáru 2018.

Tabuľka 1. Porovnanie triedenia podnikov do veľkostných kategórií podľa Smernice č. 2013/34/EÚ a Zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení k 1. januáru 2018.

Veľkostné kritériá	Smernica EÚ - po splnení min. dvoch uvedených podmienok	Zákon o účtovníctve v SR - po splnení min. dvoch uvedených podmienok
a) celková suma majetku (bilančná suma) nepresiahla 350 000 eur, b) čistý obrát nepresiahol 700 000 eur, c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia (finančného roka) nepresiahol 10.	mikro podnik	mikro účtovná jednotka
a) celková suma majetku (bilančná suma) presiahla sumu 350 000 eur, ale nepresiahla sumu 4 000 000 eur, b) čistý obrát presiahol sumu 700 000 eur, ale nepresiahol sumu 8 000 000 eur, c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia (finančného roka) presiahol 10 a nepresiahol 50.	malý podnik	malá účtovná jednotka
a) celková suma majetku (bilančná suma) presiahla sumu 4 000 000 eur, ale nepresiahla sumu 20 000 000 eur, b) čistý obrát presiahol sumu 8 000 000 eur, ale nepresiahol sumu 40 000 000 eur, c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia (finančného roka) presiahol 50 a nepresiahol 250.	stredný podnik	veľká účtovná jednotka
a) celková suma majetku (bilančná suma) presiahla sumu 20 000 000 eur, b) čistý obrát presiahol 40 000 000 eur, c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia (finančného roka) presiahol 250.	veľký podnik	veľká účtovná jednotka

Zdroj: vlastné spracovanie podľa EUR-LEX (2017b) a Zákon o účtovníctve (2017).

Z porovnania vyplýva, že v SR sa za veľké podniky považujú aj podniky, ktoré sa podľa smernice zaraďujú do veľkostnej kategórie stredných podnikov, t.j. podnikov, ktoré splnili dve z troch nasledujúcich kritérií: celková suma majetku (bilančná suma) presiahla sumu 4 000 000 eur, ale nepresiahla sumu 20 000 000 eur; čistý obrát presiahol sumu 8 000 000 eur, ale nepresiahol sumu 40 000 000 eur; priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia (finančného roka) presiahol 50 a nepresiahol 250.

3.2 Stanovenie subjektov, ktoré vykazujú nefinančné informácie a požiadavky na konkrétne vykazované informácie

Podľa legislatívy EÚ a aj súčasne platného zákona o účtovníctve v SR sa vykazovanie nefinančných informácií povinne týka niektorých subjektov verejného záujmu a nie všetkých veľkých podnikov. V tabuľke 2 je porovnanie ich vymedzenia, ako aj ďalších dôležitých ustanovení týkajúcich sa ich vykazovania a zverejňovania.

Tabuľka 2 Porovnanie definovania subjektov verejného záujmu podľa Smernice č. 2013/34/EÚ a Zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení k 1. januáru 2017

Smernica 2013/34/EÚ		Zákon 431/2002 Z. z.
Subjekt verejného záujmu	„subjekty verejného záujmu“ sú podniky patriace do rozsahu pôsobnosti článku 1 (Rozsah pôsobnosti – koordináčne opatrenia smernice), ktoré:	subjektom verejného záujmu sa rozumie:
a) sa riadia právom členského štátu a ktorých prevádziteľné cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ktoréhokoľvek členského štátu Európskej únie (ďalej len „členský štát“), banka, pobočka zahraničnej banky, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, poisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne, zaistovňa, pobočka zahraničnej zaistovne, zdravotná poisťovňa, správcovská spoločnosť, pobočka zahraničnej správcovskej spoločnosti, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, Burza cenných papierov, Centrálny depozitár cenných papierov, obchodník s cennými papiermi, platobná inštitúcia, inštitúcia elektronických peňazí, subjekt kolektívneho investovania, dôchodkový fond, pobočka zahraničnej finančnej inštitúcie a účtovná jednotka, ak je obchodnou spoločnosťou, ktorá najmenej dve po sebe idúce účtovné obdobia spĺňa aspoň dve z týchto podmienok:	a) sa riadia právom členského štátu a ktorých prevádziteľné cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ktoréhokoľvek členského štátu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o troch s finančnými nástrojmi;	úctovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ktoréhokoľvek členského štátu Európskej únie (ďalej len „členský štát“), banka, pobočka zahraničnej banky, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, poisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne, zaistovňa, pobočka zahraničnej zaistovne, zdravotná poisťovňa, správcovská spoločnosť, pobočka zahraničnej správcovskej spoločnosti, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, Burza cenných papierov, Centrálny depozitár cenných papierov, obchodník s cennými papiermi, platobná inštitúcia, inštitúcia elektronických peňazí, subjekt kolektívneho investovania, dôchodkový fond, pobočka zahraničnej finančnej inštitúcie a účtovná jednotka, ak je obchodnou spoločnosťou, ktorá najmenej dve po sebe idúce účtovné obdobia spĺňa aspoň dve z týchto podmienok:
b) sú úverovými inštitúciami podľa vymedzenia v článku 4 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, a nie sú úverovými inštitúciami uvedenými v článku 2 uvedenej smernice;	b) sú úverovými inštitúciami podľa vymedzenia v článku 4 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, a nie sú úverovými inštitúciami uvedenými v článku 2 uvedenej smernice;	
c) sú poisťovňami v zmysle článku 2 ods. 1 smernice Rady 91/674/EHS z 19. decembra 1991 o ročných účtovných závierkach a konsolidovaných účtovných závierkach poisťovní; alebo	c) sú poisťovňami v zmysle článku 2 ods. 1 smernice Rady 91/674/EHS z 19. decembra 1991 o ročných účtovných závierkach a konsolidovaných účtovných závierkach poisťovní; alebo	a) celková suma majetku presiahla 170 000 000 eur, pričom sumou majetku sa rozumie suma zistená zo súvahy
d) určili členské štáty ako subjekty verejného záujmu, napríklad podniky, ktoré sú dôležité z verejného hľadiska z dôvodu povahy ich podnikania, ich veľkosti alebo počtu zamestnancov.	d) určili členské štáty ako subjekty verejného záujmu, napríklad podniky, ktoré sú dôležité z verejného hľadiska z dôvodu povahy ich podnikania, ich veľkosti alebo počtu zamestnancov.	

v ocenení neupravenom o položky korekcií (oprávok a opravných položiek),
b) čistý obrát presiahol 170 000 000 eur,
c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov v jednotlivom účtovnom období presiahol 2 000.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa EUR-LEX (2017b) a Zákona o účtovníctve (2017).

Na účely zákona o účtovníctve sa do čistého obrátu zahŕňajú výnosy dosahované z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zľav. Do čistého obrátu sa zahŕňajú aj iné výnosy po odpočítaní zľav tej účtovnej jednotky, ktorej predmetom činnosti je dosahovanie iných výnosov ako sú výnosy z predaja výrobkov, tovarov a služieb.

Povinnosti súvisiace s vykazovaním nefinančných informácií sa netýkajú všetkých subjektov verejného záujmu. Tabuľka 3 zobrazuje porovnanie základných ustanovení týkajúcich sa vykazovania nefinančných informácií v EÚ a SR a vymedzenie subjektov, ktorých sa tieto povinnosti týkajú.

Tabuľka 3 Porovnanie teoretických východísk vykazovania nefinančných informácií podľa Smernice č. 2013/34/EÚ a Zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z.

Smernica 2013/34/EÚ		Zákon 431/2002 Z. z.
Článok 19a Nefinančný výkaz a článok 20		§ 20 odseky 3, 6, 9 až 15
Základné ustanovenie o určení subjektov, ktoré majú povinnosť vykazovať rozšírené nefinančné informácie	Čl. 19 ods. 1) Veľké podniky, ktoré sú subjektmi verejného záujmu a ktoré k súvahovému dňu vykazujú, že prekročili kritérium priemerného počtu 500 zamestnancov počas účtovného obdobia, zahŕňajú do správy o hospodárení aj nefinančný výkaz obsahujúci informácie v rozsahu potrebnom na pochopenie vývoja, správania, pozície a vplyvu činnosti podniku týkajúce sa minimálne environmentálnych, sociálnych a zamestnaneckých záležitostí, dodržiavania ľudských práv a boja proti korupcii a úplatkárstvu vrátane:	9) Subjekt verejného záujmu, okrem národnej banky Slovenska, ktorého priemerný prepočítaný počet zamestnancov za účtovné obdobie prekročil 500 zamestnancov, uvádza vo výročnej správe aj nefinančné informácie o vývoji, konaní, pozícii a o vplyve činnosti účtovnej jednotky na environmentálnu, sociálnu a zamestnaneckú oblasť, informáciu o dodržiavaní ľudských práv a informáciu o boji proti korupcii a úplatkárstvu (ďalej len „oblasť spoločenskej zodpovednosti“), pričom uvedie najmä
Charakter nefinančných informácií	a) stručného opisu obchodného modelu podniku; b) opisu politik, ktoré podnik uplatňuje vo vzťahu k uvedeným záležitostiam, a to vrátane postupov použitých v súlade so zásadami náležitej starostlivosti; c) výsledkov uvedených politik;	a) stručný opis obchodného modelu; b) opis a výsledky používania politiky, ktorú účtovná jednotka uplatňuje v oblasti spoločenskej zodpovednosti,

<p>d) hlavných rizík týkajúcich sa uvedených záležitostí a spojených s činnosťami podniku vrátane, tam kde je to náležité a primerané, jeho obchodných vzťahov, produktov alebo služieb, ktoré by mohli mať nepriaznivé dôsledky na dané oblasti, a spôsobu, akým podnik tieto riziká riadi;</p> <p>e) kľúčových nefinančných ukazovateľov správania relevantných pre konkrétne podnikanie.</p>	<p>c) opis hlavných rizík vplyvu účtovnej jednotky na oblasť spoločenskej zodpovednosti vyplývajúceho z činnosti účtovnej jednotky, ktorý by mohol mať nepriaznivé dôsledky, a ak je to primerané aj opis obchodných vzťahov, produktov alebo služieb, ktoré účtovná jednotka poskytuje, a opis spôsobu, akým účtovná jednotka tieto riziká riadi,</p> <p>d) významné nefinančné informácie o činnosti účtovnej jednotky podľa jednotlivých činností,</p>	<p>e) odkaz na informácie o sumách vykázaných v účtovnej závierke a vysvetlenie týchto súm z hľadiska vplyvov na oblasť spoločenskej zodpovednosti, ak je to vhodné.</p> <p>10) Subjekt verejného záujmu môže pri informáciách podľa odseku 9 vychádzať aj z rámca Európskej únie alebo z iného medzinárodného rámca, ktorý upravuje nefinančné informácie, ak presne uvedie, podľa akého rámca postupoval.</p>	<p>Čl. 19 ods. 1) Nefinančný výkaz uvedený v prvom pododseku obsahuje, ak je to vhodné, aj odkazy na sumy vykazované vo výročných finančných výkazoch a ďalšie vysvetlenia k nim.</p> <p>Čl. 19 ods. 1) Pri požadovaní zverejnenia informácií uvedených v prvom pododseku členské štáty zabezpečia, že podnik môže vychádzať z vnútroštátnych rámcov, rámcov Únie alebo medzinárodných rámcov, a v takom prípade podniky presne uvedú, z ktorých rámcov vychádzali.</p> <p>Čl. 19 ods. 3) Podniky, ktoré si splnili povinnosť Podnik, ktorý je dcérskym podnikom, je oslobodený od povinnosti uvedenej v odseku 1 (vykazovať nefinančné informácie), ak uvedený podnik a jeho dcérske podniky sú zahrnuté do konsolidovanej správy o hospodárení alebo samostatnej správy iného podniku, ktoré boli vypracované v súlade so smernicou (článkom 29 a týmto článkom).</p>	<p>11) Povinnosť uviesť informácie podľa odseku 9 nemá subjekt verejného záujmu, ktorý je dcérskou účtovnou jednotkou, ak sú informácie o ňom a všetkých jeho dcérskych účtovných jednotkách zahrnuté vo výročnej správe alebo v obdobnej správe materskej účtovnej jednotky.</p> <p>12) Ak subjekt verejného záujmu nezverejňuje informácie podľa odseku 9, uvedie vo výročnej správe dôvody, na základe ktorých tieto informácie nezverejnil.</p> <p>Čl. 19 ods. 1) Ak podnik neuplatňuje politiky v súvislosti s jednou alebo viacerými z uvedených záležitostí, v nefinančnom vyhlásení poskytne jasné a odôvodnené vysvetlenie, prečo ich neuplatňuje.</p> <p>Členské štáty môžu povoliť, aby sa vo výnimočných prípadoch</p>
---	---	---	---	--

<p>vypustili informácie o neukončených veciach alebo veciach, o ktorých sa rokuje, keď – v riadne odôvodnenom stanovisku členov správnych, riadiacich a dozorných orgánov, ktorí konajú v rámci právomocí na základe vnútroštátnych právnych predpisov a ktorí majú za uvedené stanovisko kolektívnu zodpovednosť – by zverejnenie takýchto informácií mohlo vážne poškodiť obchodnú pozíciu podniku, za predpokladu, že takéto vypustenie nebráni správneniu a vyváženému pochopeniu vývoja, správania, pozície a vplyvu činnosti podniku.</p>	<p>Článok 20, ods. 1:</p> <p>g) opis politiky rozmanitosti, ktorú podnik uplatňuje vo vzťahu k svojim právnym, riadiacim a dozorným orgánom, pokiaľ ide o aspekty, ako napríklad vek, pohlavie alebo vzdelanie a profesijné skúsenosti, cieľe uvedenej politiky rozmanitosti, ako sa vykonáva, a výsledky vo vykazovanom období. Ak sa takéto politika neuplatňuje, výkaz obsahuje vysvetlenie, prečo je to tak.</p> <p>Ods. 4: Členské štáty môžu oslobodiť od povinnosti uplatňovať odsek 1 písm. a), b), e), f) a g) tohto článku podniky uvedené v odseku 1, ktoré emitovali len iné cenné papiere než akcie prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice 2004/39/ES, ak tieto podniky neemitovali akcie, s ktorými sa obchoduje v multilaterálnom obchodnom systéme v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 15 smernice 2004/39/ES."</p>	<p>13) Účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tieto boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ktoréhokoľvek členského štátu, uvedie vo výročnej správe aj opis politiky rozmanitosti, ktorú uplatňuje vo svojich správnych orgánoch, riadiacich orgánoch a dozorných orgánoch najmä vo vzťahu k veku, pohlaviu, vzdelaniu a profesijným skúsenostiam členov týchto orgánov, cieľe takej politiky, spôsob, akým sa vykonáva, a dosiahnuté výsledky vo vykazovanom období, ak ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, spĺnila aspoň dve z týchto podmienok:</p> <p>a) celková suma majetku presiahla 20 000 000 eur, pričom sumou majetku na tento účel sa rozumie suma zistená zo súvahy v ocenení upravenom o položky korekcie,</p> <p>b) čistý obrát presiahol 40 000 000 eur,</p> <p>c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov presiahol 250.</p> <p>14) Účtovná jednotka, ktorá neuvádza vo výročnej správe opis politiky rozmanitosti podľa odseku 13, uvádza vo výročnej správe dôvody, na základe ktorých sa rozhodla neuplatňovať politiku rozmanitosti.</p>
---	--	---

<p>Výročná správa alebo nefinančný výkaz</p>	<p>Čl. 19 ods. 2) Podniky, ktoré si splnili povinnosť uvedenú v odseku 1, majú splnenú povinnosť týkajúcu sa analýzy nefinančných informácií stanovenej v článku 19 ods. 1 treťom pododseku.</p> <p>Ods. 4) Ak podnik pripravuje samostatnú správu týkajúcu sa toho istého účtovného obdobia – bez ohľadu na to, či vychádza z vnútroštátnych rámcov, rámcov Únie alebo medzinárodných rámcov, ktorá sa týka informácií požadovaných pre nefinančný výkaz, ako je stanovené v odseku 1, členské štáty môžu tento podnik oslobodiť od povinnosti pripraviť nefinančný výkaz stanovený v odseku 1 za predpokladu, že táto samostatná správa: a) je uverejnená spolu so správou o hospodárení v súlade s článkom 30 alebo b) je verejne prístupná v primeranej lehote, ktorá nie je dlhšia ako šesť mesiacov po súvahovom dni, na internetovej stránke podniku a odkazuje sa na ňu v správe o hospodárení. Odsek 2 sa uplatňuje mutatis mutandis na podniky, ktoré pripravujú samostatnú správu, ako sa uvádza v prvom pododseku tohto odseku.</p>	<p>15) Uvedením informácií podľa odseku 9 je splnená povinnosť účtovnej jednotky uvádzať nefinančné informácie o vplyve činnosti účtovnej jednotky na životné prostredie a na zamestnanosť podľa odseku 1 písm. a).</p>
<p>Overenie audиторom</p>	<p>Čl. 19 ods. 5. Členské štáty zabezpečia, aby štatutárny auditor alebo auditorská firma skontrolovali, či bol poskytnutý nefinančný výkaz uvedený v odseku 1, alebo samostat. správa uvedená v odseku 4.</p> <p>Ods. 6. Členské štáty môžu požadovať, aby vierohodnosť informácií nefinančného výkazu uvedeného v odseku 1 alebo samostatnej správy uvedenej v odseku 4 overil nezávislý poskytovateľ uisťovacích služieb.</p> <p>Čl. 20 ods. 3 Štatutárny auditor alebo auditorská firma vyjadria stanovisko v súlade s článkom 34 ods. 1 druhým pododsekom v súvislosti s informáciami vypracovanými podľa odseku 1 písm. c) a d) tohto článku a skontrolujú, či sa poskytli informácie uvedené v odseku 1</p>	<p>§ 20 ods. 3) Výročná správa účtovnej jednotky podľa odseku 1 musí poskytovať verný a pravdivý obraz a musí byť overená audиторom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia. Auditor musí</p> <p>a) vyjadriť názor, či je výročná správa v súlade s účtovnou závierkou okrem výročnej správy podľa osobitného predpisu,</p> <p>b) vyjadriť názor na informácie uvedené v odseku 6 písm. d) a odseku 7 písm. c) až e), g) a h),</p> <p>c) vyjadriť názor, či výročná správa obsahuje informácie podľa osobitného predpisu,</p> <p>d) vyjadriť názor, či výročná správa obsahuje informácie podľa tohto zákona,</p>

<p>písm. a), b), e), f) a g) tohto článku.</p>	<p>e) uviesť, či na základe poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej zistil významné nesprávne vo výročnej správe a uviesť charakter každej takej významnej nesprávne.</p>	<p>§ 20 ods. 6) Účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, je povinná vo výročnej správe uviesť ako osobitnú časť výročnej správy vyhlásenie o správe a riadení, ktoré obsahuje</p> <p>a) odkaz na kódex o riadení spoločnosti, ktorý sa na ňu vzťahuje alebo ktorý sa rozhodla dodržiavať pri riadení, a údaj o tom, kde je kódex o riadení spoločnosti verejne dostupný,</p> <p>b) všetky významné informácie o metódach riadenia a údaj o tom, kde sú informácie o metódach riadenia zverejnené,</p> <p>c) informácie o odchyľkách od kódexu o riadení spoločnosti a dôvody týchto odchyľok alebo informáciu o neuplatňovaní žiadneho kódexu riadenia spoločnosti a dôvody, pre ktoré sa tak rozhodla,</p> <p>d) opis hlavných systémov vnútornej kontroly a riadenia rizík vo vzťahu k účtovnej závierke,</p> <p>e) informácie o činnosti valného zhromaždenia, jeho právomociach, opis práv akcionárov a postupu ich vykonávania,</p> <p>f) informácie o zložení a činnosti orgánov spoločnosti a ich výborov,</p> <p>g) informácie podľa odseku 7.</p> <p>(7) Účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, je povinná vo výročnej správe zverejniť aj údaje o</p> <p>a) štruktúre základného imania, vrátane údajov o cenných papieroch, ktoré neboli prijaté na obchodovanie na regulovanom</p>
<p>Vyhlásenie o správe a riadení</p>	<p>Čl. 20 – Vyhlásenie o správe a riadení: Podniky uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) („subjekty verejného záujmu“ sú podniky patriace do rozsahu pôsobnosti článku 1, ktoré sa riadia právom členského štátu a ktorých prevoditeľné cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ktoréhokoľvek členského štátu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi) zahrnú vyhlásenie o správe a riadení do svojich správ o hospodárení. Toto vyhlásenie sa zahŕňa ako osobitný oddiel správy o hospodárení a obsahuje aspoň tieto informácie:</p> <p>a) v relevantných prípadoch odkaz na:</p> <p>i) kódex správy a riadenia podniku, ktorý sa vzťahuje na podnik;</p> <p>ii) kódex správy a riadenia podniku, ktorý sa podnik mohol dobrovoľne rozhodnúť uplatňovať;</p> <p>iii) všetky príslušné informácie o postupoch správy a riadenia podniku, ktoré sa uplatňujú nad rámec požiadaviek vnútroštátneho práva.</p> <p>Ak sa uvádza odkaz na kódex správy a riadenia podniku uvedený v bodoch i) alebo ii), podnik zároveň uvádza, kde sú príslušné texty verejne dostupné. Ak sa uvádza odkaz na informácie uvedené v bode iii), podnik zverejňuje podrobnosti o svojich postupoch správy a riadenia podniku;</p> <p>b) ak sa podnik v súlade s vnútroštátnym právom odchyľuje od kódexu správy a riadenia podniku uvedeného v písmene a)</p>	<p>§ 20 ods. 6) Účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, je povinná vo výročnej správe zverejniť aj údaje o</p> <p>a) štruktúre základného imania, vrátane údajov o cenných papieroch, ktoré neboli prijaté na obchodovanie na regulovanom</p>

bode i) alebo ii), vysvetlenie podniku týkajúce sa toho, ktorých častí kódexu správy a riadenia podniku sa odchyľuje, a vysvetlenie dôvodov jeho konania; ak sa podnik rozhodol neodkazovať na ustanovenia kódexu správy a riadenia podniku uvedeného v písmene a) bode i) alebo ii), vysvetlí dôvody, prečo tak neurobil;	trhu v žiadnom členskom štáte alebo štáte Európskeho hospodárskeho priestoru, s uvedením druhov akcií, opisu práv a povinností s nimi spojených pre každý druh akcií a ich percentuálny podiel na celkovom základnom imaní,
c) opis hlavných prvkov systémov vnútornej kontroly a riadenia rizík podniku vo vzťahu k procesu finančného výkazníctva;	b) obmedzeniach prevoditeľnosti cenných papierov,
d) informácie vyžadované podľa článku 10 ods. 1 písm. c), d), f), h) a i) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/25/ES z 21. apríla 2004 o ponukách na prevzatie, ak sa uvedená smernica vzťahuje na daný podnik;	c) kvalifikovanej účasti na základnom imaní podľa osobitného predpisu,
e) ak nie sú predmetné informácie ešte úplne ustanovené vo vnútroštátnom práve, opis činnosti valného zhromaždenia a jeho kľúčových právomocí, ako aj opis práv akcionárov a postupu, ako ich možno uplatňovať; a	d) majiteľoch cenných papierov s osobitnými právami kontroly s uvedením opisu týchto práv,
f) zloženie a činnosť správnych, riadiacich a dozorných orgánov a ich výborov.	e) obmedzeniach hlasovacích práv,
2. Členské štáty môžu povoliť, aby sa informácie vyžadované podľa odseku 1 tohto článku uvádzali:	f) dohodách medzi majiteľmi cenných papierov, ktoré sú jej známe a ktoré môžu viesť k obmedzeniam prevoditeľnosti cenných papierov a obmedzeniam hlasovacích práv,
a) v samostatnej správe uverejnenej spolu so správou o hospodárení spôsobom stanoveným v článku 30; alebo	g) pravidlách upravujúcich vymenovanie a odvolanie členov jej štatutárneho orgánu a zmenu stanov,
b) v dokumente, ktorý je verejne prístupný na webovej stránke podniku a na ktorý sa poskytne odkaz v správe o hospodárení	h) právomociach jej štatutárneho orgánu, najmä ich právomoci rozhodnúť o vydaní akcií alebo spätnom odkúpení akcií,
	i) všetkých významných dohodách, ktorých je zmluvnou stranou a ktoré nadobúdajú účinnosť, menia sa alebo ktorých platnosť sa skončí v dôsledku zmeny jej kontrolných pomerov, ku ktorej došlo v súvislosti s ponukou na prevzatie, a o jej účinkoch s výnimkou prípadu, ak by ju ich zverejnenie vážne poškodilo; táto výnimka sa neuplatní, ak je povinná zverejniť tieto údaje v rámci plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
	j) všetkých dohodách uzatvorených medzi ňou a členmi jej orgánov alebo zamestnancami, na ktorých základe sa im má poskytnúť náhrada, ak sa ich

funkcia alebo pracovný pomer skončí vdaním sa funkcie, výpovedou zo strany zamestnanca, ich odvolaním, výpovedou zo strany zamestnávateľa bez uvedenia dôvodu alebo sa ich funkcia alebo pracovný pomer skončí v dôsledku ponuky na prevzatie.	Zdroj: vlastné spracovanie podľa EUR-LEX (2017b) a Zákon o účtovníctve (2017).
--	--

Podľa Európskej únie veľké subjekty verejného záujmu (kótované spoločnosti, banky, poisťovne a ďalšie spoločnosti, ktoré sú takto označené v členských štátoch EÚ) s viac ako 500 zamestnancami majú zverejňovať relevantné a užitočné informácie o svojom konaní, o svojich politikách, hlavných rizikách a výsledky vzťahujúce sa najmenej na otázky životného prostredia, sociálnych a zamestnaneckých aspektov, dodržiavania ľudských práv, protikorupčných a úplatkárskeho problémov a diverzity vo svojom predstavenstve.

Z porovnania zodpovedajúcich ustanovení vyplýva, že do právnej úpravy SR, predovšetkým do zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov boli bežnou transpozíciou aplikované ustanovenia novely 2014/95/EÚ, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami. Samostatný nefinančný výkaz, ktorý je v smernici charakterizovaný, v právnej úprave SR nebol ešte zatiaľ aplikovaný a vykazovanie nefinančných informácií v SR v rozsahu požadovanom smernicami sa zaviedlo s účinnosťou od 1. januára 2017 ako súčasť výročnej správy, ktorá už v predchádzajúcich obdobiach bola v zákone o účtovníctve upravená a bola a stále je povinne zostavovaná účtovnou jednotkou, ktorá musí mať účtovnú závierku overenú auditorom podľa zákona o účtovníctve (§ 20 ods. 1 Výročná správa), okrem pobočky zahraničnej banky, pobočky zahraničnej správovskej spoločnosti, pobočky poisťovne z iného členského štátu, pobočky zahraničnej poisťovne, pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi. Subjekty verejného záujmu majú povinnosť mať účtovnú závierku overenú auditorom a to buď na základe povinnosti zostaviť účtovnú závierku podľa Medzinárodných štandardov finančného vykazovania alebo podľa osobitných predpisov, keďže sa jedná o taký typ účtovných jednotiek, ktoré majú významný dopad buď na samotné fungovanie štátu alebo vzhľadom na svoj podnikateľský charakter významne ovplyvňujú príjmy do štátneho rozpočtu. (Ondrušová a Kňažková, 2017) Výročná správa obsahuje účtovnú závierku za účtovné obdobie, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa, a najmä informácie o vývoji účtovnej jednotky, o stave, v ktorom sa nachádza, a o významných rizikách a neistotách, ktorým je účtovná jednotka vystavená; informácia sa poskytuje vo forme vyváženej a obsiahlej analýzy stavu a prognózy vývoja a obsahuje dôležité finančné a nefinančné ukazovatele vrátane informácie o vplyve činnosti účtovnej jednotky na životné prostredie a na zamestnanosť, s poukázaním na príslušné údaje uvedené v účtovnej závierke, udalostiach osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa, predpokladaným budúcim vývoji činnosti účtovnej jednotky, nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja, nadobúdaním vlastných akcií, dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky podľa § 22, návrhu na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty, údajoch požadovaných podľa osobitných predpisov, tom, či účtovná jednotka má organizačnú zložku v zahraničí.

Čo sa týka konkrétnych subjektov v SR, ktorých sa týka obsah výročnej správy rozšírený o podrobnejšie vykazovanie nefinančných informácií za rok 2017, ide o subjekty verejného záujmu (okrem Národnej banky Slovenska), ktorých priemerný prepočítaný počet zamestnancov za príslušné účtovné obdobie prekročil 500 zamestnancov. Zároveň sa ustanovuje výnimka z uvádzania nefinančných informácií pre subjekty verejného záujmu,

ktoré sú dcérskou účtovnou jednotkou, ak sú informácie o nich a všetkých ich dcérskych účtovných jednotkách zahrnuté vo výročnej správe alebo obdobnej správe materskej účtovnej jednotky. V podmienkach SR možno podľa uskutočneného výskumu zameraného na predbežné zistenie počtu spoločností, u ktorých sa, na základe zverejnených údajov za rok 2016 z Registra účtovných závierok k 30. novembru 2017 očakáva splnenie podmienok na povinné zverejňovanie nefinančných informácií možno predpokladať, že za rok 2017 sa táto povinnosť bude týkať, okrem približne 20 subjektov finančnej sféry aj približne 60 subjektov z iných odvetví.

Usmernenie o podávaní správ týkajúce sa metodiky vykazovania nefinančných informácií vrátane nefinančných kľúčových ukazovateľov správania, všeobecných i odvetvových, s cieľom uľahčiť podnikom relevantné, užitočné a porovnateľné zverejňovanie nefinančných informácií Európska komisia vypracovala a zverejnila 5. júla 2017 v Úradnom vestníku Európskej únie pod názvom „Usmernenia k zverejňovaniu nefinančných informácií (metodika zverejňovania nefinančných informácií)” (Publikácie EÚ, 2017).

4 Záver

Nielen Organizácia spojených národov a Európska únia sa zaoberajú otázkami trvalej udržateľnosti v environmentálnej, sociálnej a ekonomickej oblasti, ale aj Slovenská republika postupne nastupuje právny rámec pre vykazovanie informácií v súlade s verným a pravdivým obrazom o podnikateľskom subjekte. S trvalou udržateľnosťou v podmienkach obmedzených prírodných a pozitívnych sociálnych a spoločenských zdrojov a väzieb je úzko spojené spoločenské zodpovedné podnikanie, ktorého realizácia vyžaduje nielen samotné uskutočňovanie aktivít spojených s takýmto prístupom, ale aj informovanie zainteresovaných strán o týchto aktivitách. V tejto súvislosti, vo všeobecnosti, nejde o informácie, ktoré by sa podľa súčasne platných právnych predpisov upravujúcich finančné vykazovanie, vedeli preukázateľne štruktúrovať vykazovať ako finančné informácie podľa príslušných činností spojených so spoločenskou zodpovednosťou. Považšie ide o nefinančné informácie, ktorých vykazovanie nebolo do roku 2015 podrobnejšie právne upravené, preto spôsob a forma ich vykazovania a zverejňovania v SR bol postavený na dobrovoľnom a voľnom voľiteľnom prístupe každého podnikateľa.

Napriek snahe o celosvetové zjednocovanie východiská štandardizácie vykazovania nefinančných informácií (napr. Global Reporting Initiative – GRI) zatiaľ miera štandardizácie a právnej vymožiteľnosti je nízka a formálne nedostatočná. Nedosahuje úroveň štandardizácie vykazovania finančných informácií. Dá sa však predpokladať, že tieto otázky sa v nasledujúcom období stanú prioritou SR aj EÚ, čomu nasvedčuje aj formulovanie stratégie na úrovni Európskej únie ako aj národných (aj Slovenskej) stratégie trvalo udržateľného rozvoja. Jasné smerovanie k posilneniu vykazovania nefinančných informácií v Slovenskej republike možno vidieť v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ktorý v znení noviel už s účinnosťou od 1. januára 2017 v tejto otázke implementuje ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov novelizovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ: Zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami. Podľa Európskej únie a aj v SR veľké subjekty verejného záujmu (kótované spoločnosti, banky, poisťovne a ďalšie spoločnosti, ktoré sú takto označené v členských štátoch EÚ) s viac ako 500 zamestnancami majú zverejňovať relevantné a užitočné informácie o svojom konaní, o svojich politikách, hlavné riziká a výsledky vzťahujúce sa najmä na otázky životného prostredia, sociálnych a zamestnaneckých aspektov, dodržiavania ľudských práv, protikorupčných a úplatkárskeho problémov a diversity vo svojom predstavenstve. Európska komisia s cieľom uľahčiť podnikom relevantné, užitočné a porovnateľné zverejňovanie nefinančných informácií v súlade s ustanoveniami smernice EÚ vydala „Usmernenia k zverejňovaniu nefinančných informácií (metodika zverejňovania nefinančných informácií)”.

Na druhej strane hlásenie sa podnikateľských subjektov k spoločensky zodpovednému podnikaniu však nemôže byť iba marketingový nástroj podniku, ale musí byť prvotnou filozofiou podnikania. Žiadne regulácie v oblasti uskutočňovania ani vykazovania a zverejňovania aktivít v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti nedokážu nahradiť subjektívny postoj podnikateľa k podnikaniu, zisku a budúcnosti. To je však už otázka aplikácie etického správania sa podnikateľov s ohľadom na budúce generácie.

V budúcnosti sa otvára priestor na výskum v otázke nastavenia optimálneho spôsobu a formy vykazovania nefinančných informácií podnikmi tak v priestore EÚ ako aj v Slovenskej republike.

PodĎakovanie

Príspevok bol spracovaný ako jeden z výstupov riešenia projektu grantovej agentúry Vedecká grantová agentúra MŠ SR a Slovenskej akadémie vied (VEGA) č. 1/0512/16 (2016-2018) „Zachovanie a rast majetkovej podstaty ako relevantný nástroj trvalo udržateľného rozvoja podniku”.

Literatúra

- [1] Baštinová, A. (2015). Daňové zvýhodnenie výskumu a vývoja v ČR a SR. In: *Účtovníctvo a audítorstvo v procese svetovej harmonizácie : zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONOM, s. 14-18.
- [2] Bočková, N. (2015). Fuzzy logic pro podporu investic do výskumu a vývoje v malých a středních podnicích. In: *Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D*, roč. 22, č. 35, s. 18-29.
- [3] EUR-LEX (2017a). Directive 2013/34/EU [online]. [cit.2017-08-25]. Dostupné: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0034&from=EN>
- [4] EUR-LEX (2017b). Directive 2014/95/EU [online]. [cit.2017-10-25]. Dostupné: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0095&from=EN>
- [5] Európska komisia (2017). Non-IFRS financial statements. [online]. [cit. 2017-10-25]. Dostupné: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting/non-financial-reporting_en
- [6] Európska komisia (2016). Europe 2020 [online]. [cit. 2016-10-25]. Dostupné: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/framework/europe-2020-strategy_en
- [7] Horváth, P., Puter, J., M., Dimante, D., Dagliene, L., Haldma, T., Kochalski, C., Král, B., - Labaš, D., Laats, K., Bedenik, N., O., Pakšiová, R., Petera, P., Ratajczak, P., Wagner, J., Buhovac, A., R., Sucala, V., Sava, A., Tiritz, T., J. (2017a). Status quo and future development of sustainability reporting in Central and Eastern Europe. In: *Journal of East European management studies (JEEMS)*. Mering : Reiner Hampp Verlag, vol. 22, no. 2, s. 221-243.
- [8] Horváth, P., Puter, J., M., Haldma, T., Laats, K., Dimante, D., Dagliene, L., Kochalski, C., Ratajczak, P., Wagner, J., Petera, P., Pakšiová, R., Tiritz, T., J., Sucala, V., Sava, A., Buhovac, A., R., Bedenik, N., O., Labaš, D. (2017b). Sustainability reporting in Central and Eastern European companies: results of an international and empirical study. In: *Sustainability reporting in Central and Eastern European companies : international empirical insights*. Cham : Springer, 2017, pp. 11-49.

[9] MacGregor Pelikánová, R. (2017). European myriads of approaches to parasitic commercial practices. *Oeconomia Copernicana*, vol. 8, no. 2, pp. 167–180. doi: 10.24136/oc.v8i2.11

[10] Ondrušová, L., Kňazková, V. (2017). Subjekty verejného záujmu v kontexte právnej úpravy účtovníctva. In: *Ekonomika a informatika : vedecký časopis FHI EU v Bratislave a SSHI*. Bratislava : Ekonomická univerzita v Bratislave, roč. 15, č. 2, s. 81–90.

[11] Pakšiová, R. (2017a). Povinnosti účtovných jednotiek súvisiace so zostavením výročnej správy a súvisiacich správ v SR. In: *Účtovníctvo - auditstvo - daňovníctvo : v teórii a praxi*. Bratislava : Slovenská komora certifikovaných účtovníkov, roč. 25, č. 2, s. 2–6.

[12] Pakšiová, R., Orisková, D., Lovciová, K. (2017a). Zmeny vo vykazovaní finančných a nefinančných informácií podnikateľských subjektov v Slovenskej Republike. In: *Aktuálne problémy podnikovej sféry 2017. Medzinárodná vedecká konferencia*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM.

[13] Pakšiová, R., Kršková, M. (2014). Ethical Principles in Distribution of Recognised Gain in a Company. In: *Ethics as an essential condition for sustainable economic development : proceedings of scientific papers*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM.

[14] Pakšiová, R., Lovciová, K., Orisková, D. (2017b). Vykazovanie udržateľného rozvoja podniku v Slovenskej republike v nadväznosti na transpozíciu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ. In: *Marketing manažment, obchod, finančné a sociálne aspekty podnikania. Medzinárodná vedecká konferencia*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM.

[15] Pakšiová, R. (2017b). Sustainability reporting in the Slovak republic. In: *Sustainability reporting in Central and Eastern European companies : international empirical insights*. Cham : Springer, pp. 143–154.

[16] Petera, P. a Wágner, J. (2015) Understanding Sustainability by Large Czech Companies. In: *Idmit-2015: Information Technology and Society Interaction and Interdependence*. Prague: University of Economics, pp. 357–366.

[17] Petera, P., Wágner, J., Knorová, K., L. Šiska (2015) Human Resources Disclosure by the Largest Czech Companies. In: *16th Annual Conference on Finance and Accounting, Acta*. Prague: University of Economics, pp. 96–105.

[18] Petera, P., Wágner, J., Boučková, M. (2014) An Empirical Investigation Into CSR Reporting by the Largest Companies with their Seat in the Czech Republic. In: *Idmit-2014: Networking Societies - Cooperation and Conflict*. Prague: University of Economics, pp. 321–329.

[19] Publikácie EÚ. (2017). C/2017/4234 Oznámenie Komisie – Usmernenia k zverejňovaniu nefinančných informácií (metodika zverejňovania nefinančných informácií). Dostupné : <https://publications.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/845ab879-6182-11e7-9d8e-01aa75ed71a1>

[20] Turečková, K. (2015). Sectoral industrial agglomeration and network externalities: concept of ICT sector. In: *Proceedings of 5th International Conference on Applied Social Science*. USA: IERI, pp. 50–55.

[21] Zákon o účtovníctve. (2017). Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Comparative analysis of requirements for reporting and disclosure of non-financial information according to European Union directives and legal regulations in the Slovak Republic in the context of sustainability

Renáta Pakšiová¹

¹ doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD.
University of Economics in Bratislava
Faculty of Economic Informatics, Department of accounting and auditing
Dolnozemská cesta, 1/b, 852 35 Bratislava, Slovakia
E-mail: renata.paksiova@euba.sk

Abstract:

Reporting and disclosing not only financial but also non-financial information is a highly actual topic. Not only the UNO and the European Union are concerned with environmental, social and economic sustainability issues, but the Slovak Republic is gradually setting up the legal framework for reporting in line with a true and fair view of the business entity as well. At present, it is not limited only to the financial situation of the subject but also extends to the image of its impact on the social environment that concerns both the environment and the social environment in which it operates. The whole-corporate attitude towards a business entity that was initially established for the purpose of achieving profit is re-evaluated. The user of the subject information takes an overall view of all the available aspects of the assessment in the social environment of its activities, therefore setting up standardized reporting methods for both financial and non-financial information is important not only in the present but also in the near future. The objective of this scientific state is a comparative analysis of requirements for the reporting and disclosure of non-financial information according to European Union directives and legal regulations in the Slovak Republic in the context of sustainability.

Keywords:

Non-financial information, reporting, disclosure, European Union directives, legislation in the Slovak Republic.

JEL codes:

D21, D23, K32, M00, M14